

E Dina Beka?

NA DINA ME BALETA NA CULA NI COVID-19

1 Ena sega ni veisautaka nomu genes se DNA na cula ni COVID-19

Na wainimate e rua qo na Moderna kei na Pfizer e rau vakayagataka na ka e vakatokai na Messenger RNA (se mRNA). Na mRNA e vakatavulica na yagoda me dau taqomaki keda ena kena buli na sotia ni yago kei na so na mataivalu ni yago tale eso.

Na mRNA ka tiko oqo ka tiko ena cula ni COVID-19 ena sega madaga ni na yaco sara kina DNA ni dua na tamata. E kena balebale oya ni mRNA e na sega ni na veisautaka na tovo ni bula ni dua na tamata. Ena gauna sa na oti kina na veivakatavulici ni mRNA ki na yagoqda, e dua na manumanu ni yago ka vakatokai na enzymes ena sereka na mRNA me yacova ni yali vakadua mai na yago.

E rawa beka ni veisautaka na veika me baleta noqu bula na cula ni COVID-19 oqo? Na noqu i tovo? Na kequi rairai?

2 Na cula ni COVID-19 ena SEGA ni vakadewa vei iko na mate

E rawa ni na tauvi au na COVID-19 kevaka au cula?

E sega ni dua na manumanu ni mate e tiko ena cula ni COVID-19. Ena sega ni rawa ni ko tauvi coronavirus kevaka o cula.

Na wainimate oqo e vukea na yagoda me bulia na protein me vaka e kune ena delani manumanu ni covid. Ena kena vakadewataki na tukutuku, na wainimate oqo e vakayagataka na daunitukutuku se na RNA (mRNA) e dua na manumanu ka sega ni vakavutauvimate ka buli me tarova na tauvimate. Na yagoda e buli me na dau ciqoma na protein ka rawa ni bulia cake na mataivalu ni yago ni bera ni curu yani na manumanu ni mate ni COVID-19 ena yagoda

3

Na cula ni COVID-19 e rawa ni vakavuna na mate taka ia e sega soti sara ni bibi.

E rawa ni vakaraitaka na yagoda e so na tuvaki ni oti na taurivaki ni cula me vaka na mosi ni ulu, mosi ni liga, wawale se na katakata ena loma ni dua se rua na siga. Ia na veika oqo e dau sega ni dede ka i vakaraitaki ni sa cakacaka tiko na wainimate.

E rawa ni bibi na vuvuca vei eso (anaphylaxis) ia e dau vakavudua sara, ia ena yaco ga kevaka e sa dau vuvuca rawa oti tiko mada ga na yagomu. E rawa ni na qaravi kece vakavuniwai.

Ni oti na nomu cula, ko ni na kerei mo ni na wawa tale tiko me rauta e 15 na miniti me laurai kevaka e lako vaka ca vei iko na cula.

Au leqataka de na qai vuvuca e yagoqu na cula ni COVID-19.

E levu sara na ka ca au rogoca baleta na i cula oqo

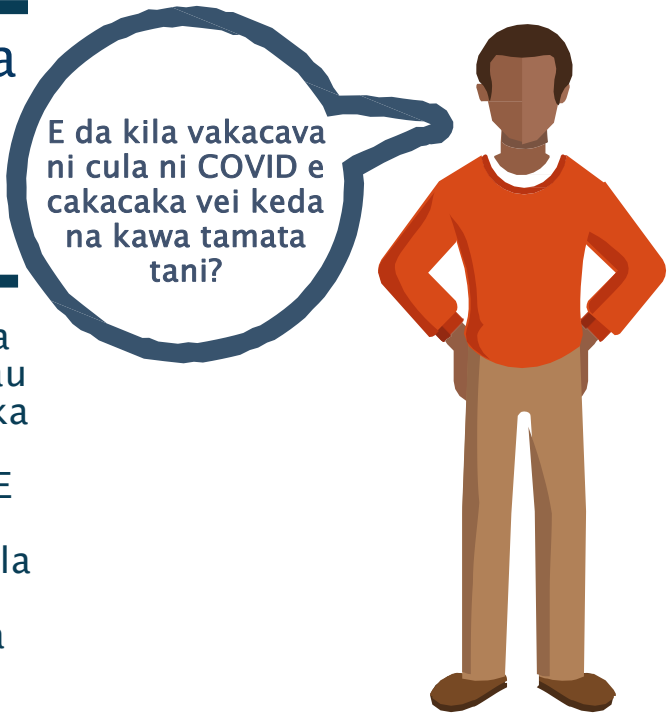
4

Na cula ni COVID-19 e SEGA ni tiko kina na tracking chip, tikitiki ni yago, lewe ni vuaka, tikitiki ni kaukamea se eso tale na ka gaga

Na cula e rua oqo na Pfizer kei na Moderna e vu mai na mRNA. Na mRNA e dau vakasalataka na yagoda me taqomaki keda mai na COVID-19. Na wainimate oqo e tiko talega kina na lipids, masima, acidic acid (ka tiko ena vinegar) kei na suka. Ena wainimate ka vakarautaka na Johnson & Johnson (J&J), e buli kina e dua na manumanu ni batabata ia e tarova na tauvimate. E veiraurau na ka e tiko ena J&J (masima, alcohols, polysorbate 80, hydrochloric acid) kei na amino acids.

Na veika e tiko ena wainimate qo e lailai mai na veika e tiko ena dua na taga ni potato chips!

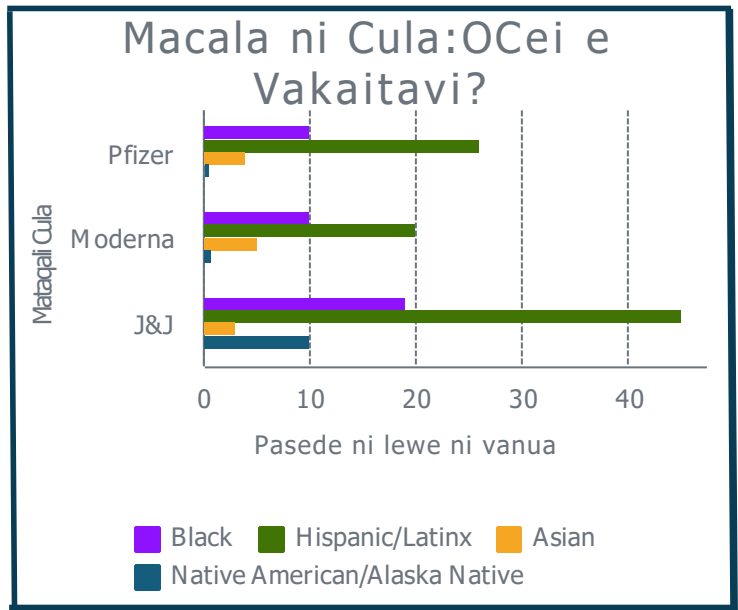
5 Na cula ena vakalailaitaka na wiliwili ni tamata era curu i valenibula kei na wiliwili ni mate ena noda vanua.

Ni se bera ni tauyavu na wainimate kei na cula ni COVID-19, era a kawai vakalevu o ira na dau valataka na dodonu ni lewe ni tamata ena veika e yaco ena gauna e liu ena nodra qaravi vaka ca o ira na kawa tamata tani e na vanua oqo. E na nodra valataka na noda dodonu, sa mani rawa sara ni vakaitavi ena vakaitovotovo ni cula oqo ka vakaraitaka na veimaliwai vinaka ena noda vanua. Na cula oqo e yaga ka vinaka ena veikawa tamata kece .

E ra veiliutaki talega ena kena tauyavu na wainimate ni cula qo e so na lewe ni kawa tamata e so me vakai ira na yago loaloa. Ko Vuniwai Kizzmekia Corbett, na daunivadidike ena National Institute of Health ka liutaka na parokaramu oqo.

O ira na yagoloaloa, itaukei ni vanua oqo, Latino, kei na kai Pasivika e levu taudua sara tikoga na i wiliwili era curu e valenibula kei na mate mai ma COVID-19 e King County. O ira saraga na lewe ni tamata oqo e na yaga vakalevu sara vei ira na i cula oqo.

Fijian 3.17.21

Kuri ni Tukutuku

E so tale nai tukutuku me baleta na cula ni COVID-19 kei na nomu sa rawa ni lai cula: kingcounty.gov/vaccine (Ena vosa vaka peratania)

Kila eso na ka me baleta na nomu taqomaki mai na COVID-19, dikevi vakavuniwai, tu vakayawataki iko/qaravi ni mate oqo, kei na veika e vakarautaki mai vei ira na veisoqosoqo oqo: kingcounty.gov/covid (Ena vosa vaka peratania)

Kevaka edua na vakatataro vakavuniwai me baleta na COVID-19 se gadreva na veivuke ena kena lesi na siga ni nomuni cula, rawa ni qiri ena: (206) 477-3977 lomani macawa mai na 8:00 AM kina 7:00 PM. Vakarautaki na vakadewataki ni veivosa.